

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorvm Vita, Moribvs, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt XLVI. Templa Magnifico Apparatu exornanda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

præscribit, quo id commode fiat: Oportet orantem, in-
quit, neq; longos extendere sermones & iugiter orare. Breves ra-
ptim in De-
enim & frequentes orationes fieri Christus & Paulus præcepe-
runt, parus ex interuallis. Nam si sermonem in longum ex-
tenderis, in negligentiam frequenter lapsus, multam Diabolo
subreendi facultatem dederis, & supplantandi & abducendi
cogitationem ab his quæ dicuntur. Si vero continuas & cre-
bras orationes facias, totum q; tempus interpolans frequentia,
facile poteris modestiam exhibere, & ipsas orationes cum
multa facies solertia. De quibus precatiunculis raptim
in Deum tanquam ignitis sagittis jaculatis aliis erit
dicendi locus.

Breves ra-
ptim in De-
um iacula-
tas, & cre-
bras preca-
tiunculas
approbat S.
Ioán. Chry.

CAP VT XLVI.

TEMPLA MAGNIFICO APPARA-
tu exornanda.

§. Ecclesiæ Dei diligentiam habeant 1. Tim.3. v. 5.
E & diligent cum Regio psalte Psal.25. v. 8. Deco-
rem domus Dei, & locum habitationis gloriae ipius. Tem-
plum enim ob elegantiae & pulchritudinis similitu-
dinem, cœlum appellatur Psalm.10. v. 4. Dominus in
templo sancto suo, Dominus in cœlo sedes eius. Habac.2.v.20. legantius
Dominus in templo sancto suo, sileat à facie eius omnis terra, esse debet.
id est, Deus in cœlo, quod est templum ejus, habitat,
coram eo illum vniuersa terra reuerenter adoret. 70.
reuereatur & colat: nam qui multum aliquem reue-
rentur, vix coram eo loqui audent, vt declarat S.Iob.
cap. 29. v. 8. 9. Et Ecclesiastici subinde in templo co-
ram Deo garriunt, rident, nugantur: qui coram uno
prælato verecundarentur, & id facere pertimesce-
rent, & nugaram institoris fiunt, qui Areopagitis ta-
citurniores esse deberent. Quapropter & David ex-
quisitum corporis cultum multumque muliebrem
cum templorum munditia & ornatu composuit Ps.

143.v.12. filiae orum composite, circumornatae ut similitudo templi, q̄ scil. templum mira arte elaboratum, & varijs p̄tiosisq; ornamenti & donarijs condecoratum est. Sed q̄ ornatum cœlum? Id apposite declaratur Apoc.21.v.18. Erat strūctura muri eius ex lapide laſpide: ipsa vero ciuitas aurum mundum simile vitro mundo. Et funda-
menta muri ciuitatis omni lapide pretioso ornata. Ad hunc ergo coeli ornatum quantum fieri potest, accedere debet & templorum ornatus. Nihil fuligine, situ, aranearum telis obſitum appareat, nihil pulueri len-

Non posſit tum, fordidatum, indecorum cernatur. Tempa, ſa-
templa fa- cella, altaria vbiq; & ſacra eorum ſuppelleꝝ mundiſſi-
pro farina ma, elegantissima, nitidiflora ſint & ornatiſſima; ni-
honorem hil tanta maſteſtate dignum nec à mortalibus, nec à
exornari. beatis ſpiritiſ. præſtari potest. Glorificantes Dominiū,
Deus ſuum inquit Eccleſ. c.43.v.32. quantumcunq; potueritis, & ad-
habeat de- huſuperualebit admirabilis magnificenția eius.

§. Habeamus omnem, quem poſſimus, Deo ho-
Verba Deo, norem, mente, lingua opere, ſumptu, nihil par vel a-
pro farina quale illius amplitudini præſtari potest, q̄ infinito di-
damus.

ginitatis interuallo vniuersos noſtrós conatus excedit
& ſuperat. Cælum, inquit, Il.66.v.1. mihi ſedes eſt, & terra
ſcabellum pedum meorum. Quām domum adiſcabitū mihi,
dicit Dominus, aut quis locus requietionis mea eſt? Nonne ma-

nus mea fecit hac omnia? Act.7.v.49. Non ergo templi,
Ornatus tē neq; ornatus templi indigens eſt, tamen hoc noſtro
piſide ino- pietatis ſtudio vehementer delectatur Deus.

ſtra index. §. Nam primo ea re noſtrā erga Deum fidem te-
In templo- ſtamus, peruiſiſimi illum eſſe ſupremum nobis do-
rum ſum- minantem Principe: quia quanto princeps eſt ex-
ptu & or- cellentior, tanto docet ut eſus domus ſit ornator:
natu Dei Domus, inquit Salomon 2. Par. 2. v. 5. 6. quam edificare
ſpectatur cupio, magna eſt, magnus eſt enim Deus ſuper omnes Deos: Et
honor. ante cum Pater ipſius Rex David 1. Par. 29. v. 1. 2. Opus gran-
Decorū ſer- de eſt, neq; enim homini preparatur habitatio, ſed Deo, ego au-
tandam.

tem totis virib. meis preparauit impensa domus Dei mei. Co-
gitet dicatq; Sacerdos quilibet, templum, facillum,
& altare meum omni sacro apparatu instructissimum
esse debet: quia Optimus, Maximus est, qui ibi coli-
tur Deus, ibi pro omnium salute immolatur Salua-
tormeus.

§.2. Declaramus & nostram erga Deum caritatem, *Ornatus*
qua illum nostris pecunijs & thefauris longe antepo- *templi no-*
nimus, dum illos libentissime in ejus honorem ex- *stri aduer-*
pendimus, imitantes Euangelicam viduam à Salua- *sus Deū a-*
tore commendatam, que omnia que habuit de pe- *moriis indi-*
nuria sua misit in gazophylacium, duo scilicet minuta: *cium.*

Marc.12.v.41. & seqq.

§.3. Illa munditia & cultu nostram erga Deum o- *Cultus tem-*
stendimus reuerentiam: nam vt ait S. Gregor. homil. *pli nostra er-*
30. in Euang. Certè si domum nostram quisq; diues, aut p̄a- *ga Deū pie-*
potens amicus intraret, omni festinaria domus tota purgare- *tatis docu-*
tur, ne quid fortasse esset, q̄ oculos amici intrantis offendere- *mentum.*

§. 4. Profitemur & gratum erga Deum animum,
dum bona quæ ab eo in nostros viuis accepimus, vi- *Elegantio*
cissim ejus in honorem conferimus. Noe cum suis à *templi no-*
diluio liberatus, extruxit altare, & sacrificium Deo *stri erga*
obtulit in gratiarum actionem. Gen. 8. v. 20. simili- *Deum gra-*
ter Abraham accepta promissione: *Semini tuo dabo ter- ti animi te-*
ram hanc, grata mente edificauit altare Domino, qui appa- *ftimonium.*
ruit ei. Gen.12.v.7. Patris exemplum æmulatus Isaac.
Gen.26.v.15. Nam, vt ait Scriptura, *ascendit in Bersabee,*
vbi apparuit ei Dominus in ipsa nocte, dicens: Ego sum Deus
Abraham patris tui, noli timere, quia ego tecum sum: benedi-
cam te, & multiplicabo semen tuum propter seruum meum
Abraham. Itaq; edificauit ibi altare: & inuocato nomine
Domini, extendit tabernaculum. Num.3. verific.49. vsque
ad capitis finem. Non tam lingua & voce, quam
re ipsa & opere dicimus grati cum Davide 1. Para-
lipom enum 29. vericulo 14. *Tua Domine sunt omnia,*

H 4

& que

& quæ de manu tua accepimus, dedimus tibi. 2. Par. 36. v. 23.
Iustinian. Imperator cum Persas, qui Romanos limites prætergressi erant, pacasset, Africam Vandalis, Italiam à Gothis liberasset, Sophiæ, h.e. Christo Domino diuinæ sapientiæ templum Constantinopoli exstruxit, Sigebertus in Chronico.

*Templi orna-
tus nefra et
cum re-
ligionis argu-
mentum &
Gorgonis in
ornandis re-
gionem, cui non tantum animo & corpore, sed etiam
externis bonis cultum adhibemus. Laudat eo nomi-
ne S. Gorgoniam sororem suam Greg. Naz. Theolo-
gus oratione in ejus laudem conscripta. Et quæ, ait,
plus pietatis
Laudabile in continens. Iam vero quod mulieris erat vere pietatem profiten-
tis, & in quo solo modum nescire præclarum est, ecquæ tot do-
plici uenture. nariis ornauit cum alia templo, tamen hoc quoq; haud scio an
re modum, si illa exsistet in posterum ornandum? Imo verò quisnam per-
non al. ad. cx. igat vel no- inde se templum viuum Deo præstitit? Ecquæ pari obseruantia
firme, vel pro- Sacerdotes coluit? &c. Ab hac religione Dei tabernacu-
lum templumq; ornandi commendat Scriptura Dei
tia, & a' sit populum, quod mente promptissima & deuota formina pariter
curiosa va- ac viri, argentum, aurum, lapides preciosos, pelles, ligna, purpu-
nis uel un- na curiosi- ram, byssum, & monilia, & ornamenta ad perficiendum &
tas, & loci ornanaum tabernaculum obtulerint Exod. 35. Et cum si-
solidudo, milia in templi adificatione conferrent, Latatus est po-
Splendor tñ pulus, ait, Scriptura 1. Par. 29. v. 9. cum vota sponte præmit-
niorum Dri teret: quia corde toto offerebant ea Domino, sed & David Rex
statim com- latatus est gaudio magno.*

mondat. §. 6. Amplificamus & conseruamus Sacramento-
rum majestatem & reverentiam: nam splendor loci
Pulchritudo & honor tem- facri in cogitationem adducit magnum esse Deum,
plorum ho- plorum ho- cui talis honor exhibetur, sicut & facile despicitur, φ
mines ad se inuitat, sine apparatu proponitur. Demum homines ad tem-
plum pellicit, & intuentium exsuscitat pietatem. An
tales tantæque virtutes non valde placerent
Domino virtutum?

CAP.